

Rapport:

Måling av elektromagnetisk feltstyrke

Kvålveien 3, 4322 Sandnes

Målingen utført av: Trond Watne, sjefing. FK, Post- og teletilsynet
Søren Christensen, senioring. FK, Post- og teletilsynet

Rapport skrevet av: Søren Christensen, senioring. FK, Post- og teletilsynet

Oppdragsgiver: Sverre Rob

Dato for målingene: Tirsdag 23. Juli 2013

Konklusjon fra målingene: Måleresultatene viser at GSM900 målt i MP3 på veranda gir det største bidraget med 11,13⁰/₀₀ av ICNIRP grenseverdi som er 4725 mW/m².

1. Bakgrunn.

Etter henvendelse fra Sverre Rob har Post- og teletilsynet (PT) ved Frekvenskontrollen i Lillesand foretatt elektromagnetisk feltstyrkemålinger i privatbolig på Kvålveien 3 i Sandnes. Målingene ble gjort på grunn av den relativt nære plasseringen av mobiltelefonbasestasjoner.

2. Målinger.

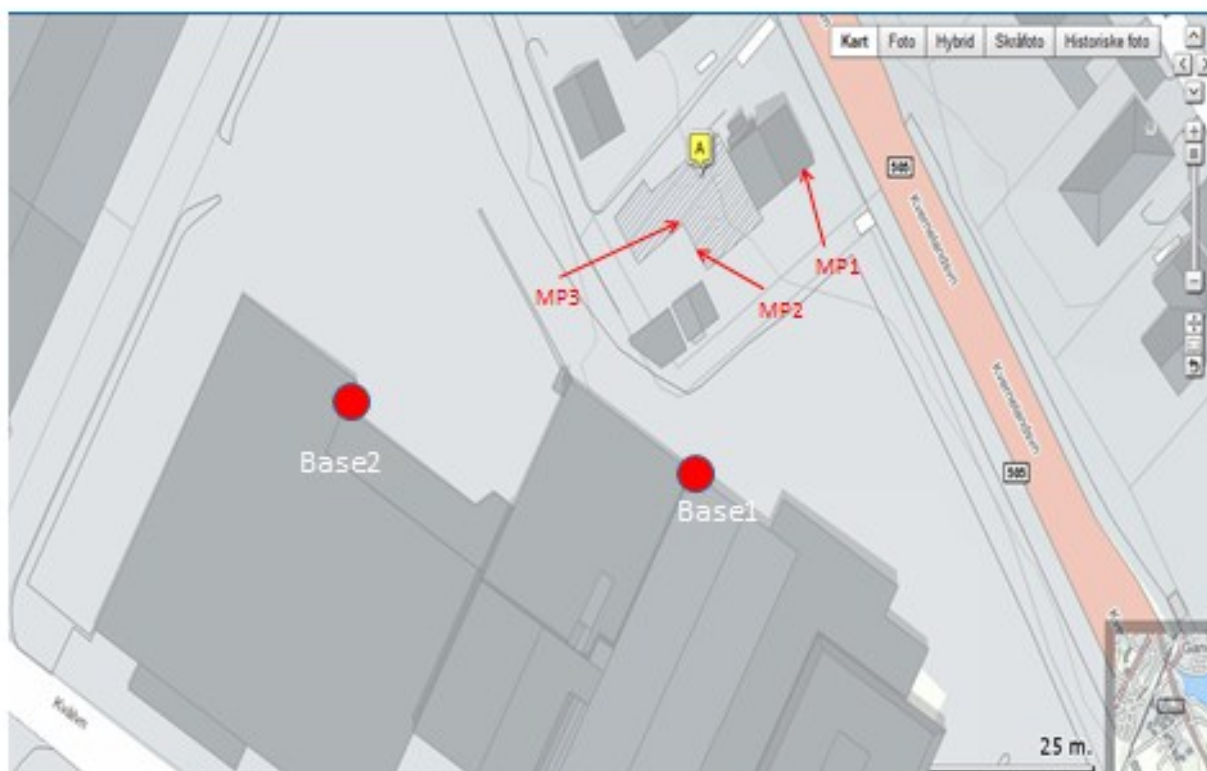
Målingene ble utført tirsdag 23. juli 2013. Målepunktene (MP) er valgt ut i forhold til plassering av basestasjonsantennene og maksimal feltstyrke i aktuelle rom/områder. Feltstyrken vil variere noe mellom de ulike tjenestene. Dette gir seg utslag som i ett målepunkt kan eksempelvis UMTS (3G) være sterkere enn GSM900, mens forholdet kan være motsatt i ett annet målepunkt. Allikevel er punktene valgt fordi de alle representerer maksimumsnivå tjenestene samlet sett.

Det er gjort 1 måling innendørs og 2 målinger utendørs.

Frekvenser.

Basestasjoner har følgende sendefrekvenser for disse tjenestene:

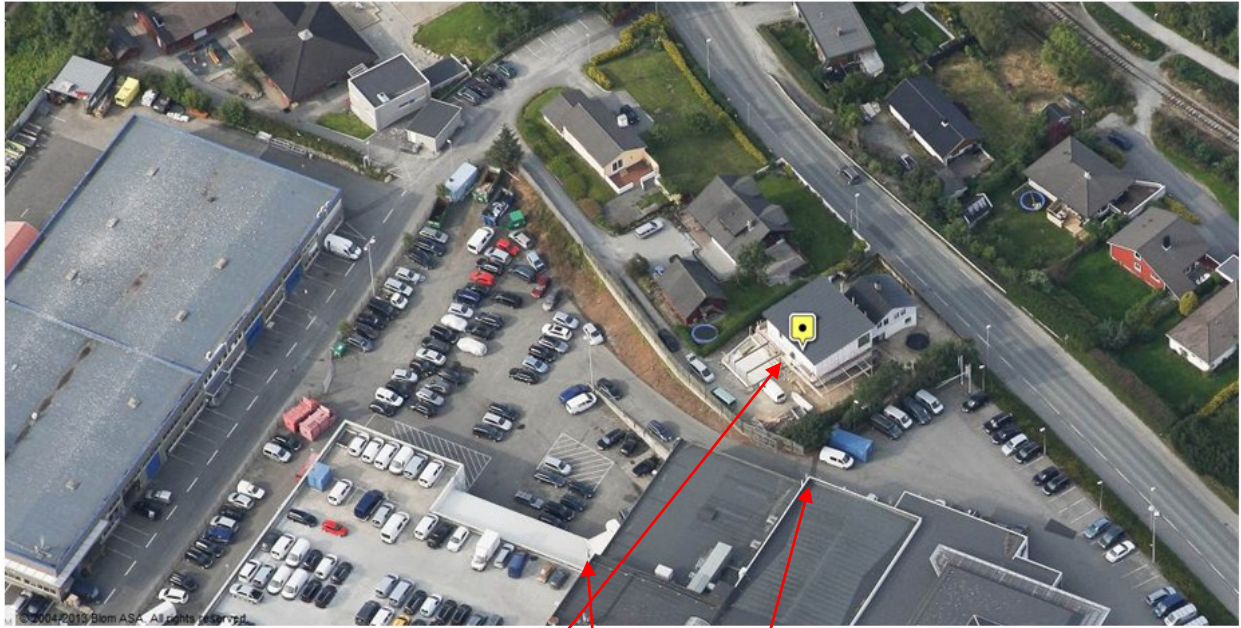
GSM 900	- 925 MHz til 960 MHz
UMTS	- 2110 MHz til 2170 MHz
LTE	- 2620 MHz til 2690 MHz

Figur 1 Oversikt nærliggende basestasjoner og målepunkter.

Bilde1 MP3. Base1 og Base2.

Bilde2.

MP3

Base2 og Base1

3. Måleutstyr.

Målingene er utført med spektrumsanalysator og måleprogrammet RFEX ver. 6.1.34 levert av Rohde & Schwarz. I denne målepakken inngår en kalibrert antenne TS-EMF som måler i tre plan. Det er benyttet målemaler for CDMA 450 (ICE), GSM 900 og UMTS. Måleprogrammet foretar målinger etter anbefalinger fra ICNIRP.

I tillegg er det benyttet en antenne HE-300 for måling av LTE 2600 (4G).

Antenne:	
Produsent: Rohde & Schwarz	Antennefaktor inkludert i software
Type: TS-EMF	Serie nr. 100032
Frekvensområde: 30 MHz – 3 GHz	Kalibrert ved innkjøp i 2004
Type: HE-300	
Frekvensområde: 0,5 GHz – 7,5 GHz	

Spektrumsanalysator	
Produsent: Rohde & Schwarz	Antennefaktor inkludert i software
Type: FSH 3	Serie nr. 100080
Frekvensområde: 9 kHz – 6 GHz	Kalibrert: 30.01.2012

4. Måleusikkerhet

Total måleusikkerhet summerer seg til mellom $\pm 4,5$ dB og $\pm 5,3$ dB. Den reelle verdi, avhengig av frekvens, kan derfor være 4,5 – 5,3 dB (ca. 2,8 – 3,4 ganger) høyere eller lavere enn den avleste verdien.

5. Metoder og grenseverdier.

PT har basert sine målinger på *Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic, and electromagnetic fields April 1998, Volume 74, Number 4* utgitt av *International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection*.

Table 7. Reference levels for general public exposure to time-varying electric and magnetic fields (unperturbed rms values).^a

Frequency range	E-field strength (V m ⁻¹)	H-field strength (A m ⁻¹)	B-field (μ T)	Equivalent plane wave power density S_{eq} (W m ⁻²)
up to 1 Hz	—	3.2×10^4	4×10^4	—
1–8 Hz	10,000	$3.2 \times 10^4/f^2$	$4 \times 10^4/f^2$	—
8–25 Hz	10,000	$4,000/f$	$5,000/f$	—
0.025–0.8 kHz	$250/f$	$4/f$	$5/f$	—
0.8–3 kHz	$250/f$	5	6.25	—
3–150 kHz	87	5	6.25	—
0.15–1 MHz	87	$0.73/f$	$0.92/f$	—
1–10 MHz	$87/f^{1/2}$	$0.73/f$	$0.92/f$	—
10–400 MHz	28	0.073	0.092	2
400–2,000 MHz	$1.375f^{1/2}$	$0.0037f^{1/2}$	$0.0046f^{1/2}$	$f/200$
2–300 GHz	61	0.16	0.20	10

6. Måleresultater.

6.1 MP1 soverom 2 etg. gamle huset

Avstand fra MP1 til Base1 er ca. 38 meter.

Avstand fra MP1 til Base2 er ca. 64 meter.

MP1 er 1 meter over gulvet.

Målepunkt	Tjeneste / Frekvens [MHz]	Effektetthet S [mW/m ²]	Grenseverdi L [mW/m ²]	Relativ verdi av grenseverdi i ‰ ($ER_{‰} = S/L_{‰}$)
MP1	CDMA (ICE) / 450	Ikke målbart	2250	-
MP1	GSM / 900	0,308	4725	0,064 ‰
MP1	UMTS / 2100	1,159	10000	0,116 ‰
MP1	LTE / 2600	0,763	10000	0,076 ‰

6.2 MP2 veranda 2 etg. nytt hus

Avstand fra MP1 til Base1 er ca. 27 meter.

Avstand fra MP1 til Base2 er ca. 50 meter.

MP1 er 1,5 meter over verandagulvet.

Målepunkt	Tjeneste / Frekvens [MHz]	Effektetthet S [mW/m ²]	Grenseverdi L [mW/m ²]	Relativ verdi av grenseverdi i ‰ ($ER_{‰} = S/L_{‰}$)
MP2	CDMA (ICE) / 450	Ikke målbart	2250	-
MP2	GSM / 900	22,433	4725	4,672 ‰
MP2	UMTS / 2100	22,496	10000	2,250 ‰
MP2	LTE / 2600	1,426	10000	0,143 ‰

6.3 MP3 veranda 2 etg. nytt hus

Avstand fra MP1 til Base1 er ca. 31 meter.

Avstand fra MP1 til Base2 er ca. 50 meter.

MP1 er 1,5 meter over verandagulvet.

Målepunkt	Tjeneste / Frekvens [MHz]	Effektetthet S [mW/m ²]	Grenseverdi L [mW/m ²]	Relativ verdi av grenseverdi i ‰ ($ER_{‰} = S/L_{‰}$)
MP3	CDMA (ICE) / 450	Ikke målbart	2250	-
MP3	GSM / 900	53,442	4725	11,130 ‰
MP3	UMTS / 2100	81,970	10000	8,197 ‰
MP3	LTE / 2600	7,516	10000	0,752 ‰

Kommentarer til måleresultatene.

Anbefalinger om grenseverdier for elektromagnetisk felteksponering av mennesker er utarbeidet av International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP). I Norge støtter Statens strålevern seg til anbefalingene fra ICNIRP ved vurdering av menneskelig eksponering for elektromagnetiske felt.

Feltstyrkeverdiene i disse målingene ligger betydelig under gjeldende grenseverdier (ICNIRP). Dersom det likevel skulle være spørsmål om helseeffekter og slike felt, kan Statens strålevern kontaktes. På hjemmesiden til Statens strålevern www.nrpa.no er det mange opplysninger om emnet, samt kontaktinformasjon.

For mer informasjon om Post- og teletilsynets rolle når det gjelder måling av feltstyrke se www.npt.no

7. Konklusjon.

En kort oppsummering av måleresultatene viser at GSM900 målt i MP3 på veranda gir det største bidraget med 11,13^{0/100} i av ICNIRP grenseverdi som er 4725 mW/m². Selv om vi tar hensyn til usikkerheten i målingene (se pkt. 4), vil nivået fremdeles ligge betydelig under gjeldende grenseverdi.

Post og teletilsynet, FK
24. Juli 2013